ରାଜ୍ୟରେ ହୋଟେଲ ଉଦ୍ୟୋଗର ସ୍ଥିତି

ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁ କର

"ଅଣ୍ଡା ଆଗ ନା କୁକୁଡ଼ା ଆଗ?" ଏଭଳି ଆଉ ଯେଉଁ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ସମୟେ ସମୟେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଆଲୋଚନାର ବିଷୟ ପାଲଟେ, ତାହା ହେଲା ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସୁବିଧା ଥିଲା ଭଳି ହୋଟେଲ କିମ୍ବା ରିସର୍ଟ ଥିଲେ ବାହାର ରାଜ୍ୟ ତଥା ବିଦେଶରୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣରେ ଆସିବେ ନା ସେମାନଙ୍କର ଆଗମନ ବଢ଼ିବା ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟରେ ହୋଟେଲ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ସମୃଦ୍ଧି ଆସିବ? ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଭିତ୍ତିରେ ଭାରତର ଏକ ଅଗ୍ରଣୀ ରାଜ୍ୟ କେରଳରେ ଅଛି ଦେଶର ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ପଞ୍ଚ ତାରକା ହୋଟେଲ। ନିକଟରେ କେରଳ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ଅନୁସାରେ ସେ ରାଜ୍ୟରେ ସମୁଦାୟ ୪୬ଟି ପଞ୍ଚତାରକା ହୋଟେଲ ବାଦେ ରହିଛି ହେରିଟେଜ ହୋଟେଲ, କ୍ଲସିଫାଏଡ୍ ହୋଟେଲ, ଦୁଇ, ତିନି ଓ ଚାରି ତାରକା ହୋଟେଲ, ଯାହାର ସମୁଦାୟ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୫୦୫ ଏବଂ ସେଠି ରହିବା ଲାଗି ୧୨,୫୯୩ଟି କୋଠରି ଉପଲବ୍ଧ। ଉଲ୍ଲେଖ ଥାଉ କି ଛୋଟ ଲଜ୍, ବିନା ତାରକା ହୋଟେଲ କିମ୍ବା ସରକାରୀ ପାନ୍ଥନିବାସଙ୍କୁ ଏହି ଗଣତିରେ ନିଆଯାଇନାହିଁ।

ପ୍ରାକୃତିକ ସ୍ଥାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେରଳ ଓ ଓଡ଼ିଶା ଉଭୟ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ। କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେରଳ ଆମ ରାଜ୍ୟଠୁ ଛୋଟ ମଧ୍ୟ। 'ବ୍ୟାକ ୱାଟର' ବା ପେରନ୍ତା ସମୁଦ୍ର ଜଳ, ବେଳାଭୂମି, ଝରଣା, ଚା' ବଗିଚା, ଜାତୀୟ ଅଭୟାରଣ୍ୟ, ମନ୍ଦିର ଓ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ (ପଶ୍ଚିମ ଘାଟ) ଇତ୍ୟାଦି କେରଳ ସକାଶେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ଏବଂ କେରଳର ସବୁ ଜିଲ୍ଲା ଊଣାଅଧିକେ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରନ୍ତି।

ଆମ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଅନୁକୂଳ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅନ୍ତତଃ ୫ଟି ଭଲ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳୀ ନଜରକୁ ଆସିଥାଏ। କିନ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କ ରହଣି ସକାଶେ କେରଳରେ ଥିବା ହୋଟେଲ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥିତି ନେଇ ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ଚିତ୍ର ରଖାଯାଉ। ୨୦୧୭ ମସିହାରେ କେରଳରେ ସମୁଦାୟ ତାରକା ହୋଟେଲମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଥିଲା ୩୨୮ ଏବଂ ଆଜି ସୁଦ୍ଧା ତାରକା ହୋଟେଲ ସଂଖ୍ୟାରେ ୫୩% ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି। ଅଥଚ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଜି ସୁଦ୍ଧା ସମୁଦାୟ ମାତ୍ର ୧୬ଟି ତିନି, ଚାରି ଓ ପଞ୍ଚ ତାରକା ହୋଟେଲ ଅଛି, ଯେଉଁଥିରେ ସମୁଦାୟ ୧୧୯୫ଟି କୋଠରି ଏବଂ ୨୩୯୦ଟି ଶଯ୍ୟାର ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ। କେରଳରେ ସମୁଦାୟ ୧୪ଟି ଯାକ ଜିଲ୍ଲାରେ ତାରକା ହୋଟେଲର ସୁବିଧା ରହିଛି, ହେଲେ ଆମ ରାଜ୍ୟର ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଗୋପାଳପୁର ଓ ପୁରୀ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଆଖିଦୃଶିଆ ତାରକା ହୋଟେଲ ନାହିଁ। କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ କେବଳ ତାରକା ହୋଟେଲମାନ ହିଁ ଉପଯୁକ୍ତ। ଆମ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲାରେ ସରକାରୀ ପାନ୍ଥନିବାସ ଓ ଘରୋଇ ଲଜ୍‌ମାନ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକରେ ଅନେକ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ନଥାଏ।

'କେରଳ ହୋଟେଲ ଫେଡେରେସନ'ର ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଥିବା ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କଥା ହେଲା, ସେଠାକାର ତାରକା ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପାଖାପାଖି ୭୦%ର ମାଲିକ ହେଉଛନ୍ତି ସେଠାକାର ସ୍ଥାନୀୟ ଉଦ୍ୟୋଗୀ। କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ତାରକା ହୋଟେଲ ସଂଖ୍ୟାରୁ ମାତ୍ର ୩୦% ଆମ ରାଜ୍ୟର ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଅଛି, ଅବଶିଷ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକାନା ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କ ହାତରେ। ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ବ୍ୟବସାୟ ସୁଯୋଗ ବାରି ପାରି ବିଗତ ୫-୭ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଜାତୀୟ ଓ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ଅଳ୍ପ କିଛି ହୋଟେଲ ଖୋଲିଛି ସତ, ସ୍ଥାନୀୟ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନେ ଦେଖା ନ ଯିବା ଏକ ବିଡ଼ମ୍ବନାର ବିଷୟ। ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ୨୦୨୦ ମସିହାରେ ୪ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ବିଦେଶରୁ ଏବଂ ୬୦ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ କେରଳକୁ ବୁଲି ଆସିଥିଲେ। ସେହି ବର୍ଷ କେରଳ କେବଳ ପର୍ଯ୍ୟଟନରୁ ୧୧,୩୩୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆୟ କରିଥିଲା, ତହିଁରୁ ୨୮୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ଅର୍ଜନ କରିଥିଲା। ଏହାର ତିନି ବର୍ଷ ପରେ ଅର୍ଥାତ୍ ୨୦୨୩ ମସିହା ବେଳକୁ କେରଳକୁ ଆସିଥିଲେ ୭ ଲକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ ୨.୧୮ କୋଟି ପର୍ଯ୍ୟଟକ। ସେହି ବର୍ଷ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ କେରଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ୫୩୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲେ ୪୩,୬୨୧ କୋଟି ଟଙ୍କା।

ଏବେ ଆସନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିବରଣୀ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇବା। ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ୨୦୨୦ ମସିହାରେ ଆମ ରାଜ୍ୟକୁ ସମୁଦାୟ ୧୦,୨୦୬ ଜଣ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ ୪୬ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ବୁଲି ଆସିଥିଲେ। ସେହି ବର୍ଷ ଆମ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଠାରୁ ସମୁଦାୟ ୪୬୧୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆୟ କରିଥିଲା। ସେଥିରୁ ମାତ୍ର ୪୨ କୋଟିର ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ଅର୍ଜନ କରାଯାଇଥିଲା। ୨୦୨୩ ବେଳକୁ ମାତ୍ର ୪୫,୧୭୩ ଜଣ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ ୭୮ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆମ ରାଜ୍ୟକୁ ବୁଲି ଆସିଥିଲେ। ସେହି ବର୍ଷ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ସମୁଦାୟ ୧୧୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ ମାତ୍ର ୯୬୮୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ। ସୁତରାଂ, ଓଡ଼ିଶା ଓ କେରଳ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ତାରତମ୍ୟ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ। ଏଥିରୁ ଆଉ ଏକ ବିଷୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ କେରଳରେ ତାରକା ହୋଟେଲ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହୋଇ ଥିବାରୁ ସେହି ହାରରେ ବିଦେଶୀ ଓ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ ସେହି ରାଜ୍ୟକୁ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇଛନ୍ତି। ତେଣୁ ମୂଳ କଥା ହେଲା ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଟାଣିବାର ଏକ ବଡ଼ କାରଣ ହେଉଛି ଉତ୍ତମ ମାନର ହୋଟେଲ ଭିତ୍ତିଭୂମିକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା। ଉଲ୍ଲେଖ ଥାଉ କି ୨୦୨୩ ମସିହାରେ 'ନ୍ୟୁୟର୍କ ଟାଇମ୍ସ' ଖବରକାଗଜ ପକ୍ଷରୁ ବିଶ୍ୱ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ସ୍ଥଳୀର ମାନ୍ୟତା କ୍ରମରେ କେରଳକୁ ୫୨ତମ ସ୍ଥାନରେ ରଖାଯାଇଛି।

ବଣିଜ ବିଚାର

ଏବେ ଆଉ ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ଚିତ୍ର ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇବା। କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଭିତରକନିକା 'ମାନଗ୍ରୋଭ' ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଅଭୟାରଣ୍ୟର ମାନ୍ୟତା ପାଇଛି, ଯେମିତି ପାଇଛି ତାମିଲନାଡୁର କଡଲୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ପିଚାବରମ୍ 'ମାନଗ୍ରୋଭ' ଜଙ୍ଗଲ। ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏହି ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନ କେହି କାହାଠୁ ଊଣା ନୁହନ୍ତି। 'ପିଚାବରମ୍'କୁ ବାର୍ଷିକ ୨ରୁ ୩ ଲକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆସୁଥିଲା ବେଳେ ଭିତରକନିକାକୁ ଆସୁଥିବା ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମାତ୍ର ୨ ହଜାରରେ ସୀମିତ। ଉଲ୍ଲେଖ ଥାଉ କି ପିଚାବରମ୍‌ର ୧୦୦ କିଲୋମିଟର ପରିଧି ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପଞ୍ଚ ତାରକା ହୋଟେଲମାନ ଅଛି। ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆକୃଷ୍ଟ ହେବାର ଏହା ସର୍ବାଧିକ ବଡ଼ କାରଣ। ଭିତରକନିକା ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏ ସୁବିଧା ଅତି ନଗଣ୍ୟ; ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ହୋଟେଲରେ ରହିଲେ ଭିତରକନିକାକୁ ପହଞ୍ଚିବା ଲାଗି ୫ ଘଣ୍ଟାର ସଡ଼କଯାତ୍ରା କ୍ଳେଶ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ସୁତରାଂ, ଭିତରକନିକାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ମନ ଲାଖିଗଲା ଭଳି ସମସ୍ତ ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଭରପୂର ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଆକର୍ଷଣୀୟ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ। ସେମିତି ଭାରତର ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ବିହାର, ହିମାଚଳପ୍ରଦେଶ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଓ ଓଡ଼ିଶା ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରମୁଖ। କିନ୍ତୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର 'ସ୍ୱଦେଶ ଦର୍ଶନ' ଯୋଜନାରେ ବିହାର, ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ଇତ୍ୟାଦି ରାଜ୍ୟର ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ ସାମିଲ ଥିଲେ ହେଁ ଓଡ଼ିଶାର କୌଣସି ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳୀ ନାହିଁ। ଦୁଃଖର ବିଷୟ ହେଲା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ନାହିଁ। ଏଣେ ଏକ ତିକ୍ତ ବାସ୍ତବତା ହେଲା ଆମ ରାଜ୍ୟରେ କେବଳ ଧଉଳି ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଭଲ ହୋଟେଲ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ପାରୁଥିବା ବେଳେ ଯାଜପୁରର ଲଳିତଗିରି, ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାର ଜିରାଙ୍ଗ ଠାରେ ଉତ୍ତମ ମାନର ହୋଟେଲ ବା ଉତ୍ତମ ରହଣି ସକାଶେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ। ତେଣୁ ଏଭଳି ସ୍ଥାନକୁ ଆସୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କମ୍ ସଂଖ୍ୟକ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଆସନ୍ତି। ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଭିତରକନିକା, ଚିଲିକା, ପୁରୀ, କୋଣାର୍କ, ଟିକରପଡ଼ା, ଶିମିଳିପାଳ, ସାତକୋଶିଆ, ଗୋପାଳପୁର, ସାତପଡ଼ା, ହରିଶଙ୍କର, ଗୁପ୍ତେଶ୍ୱର, ଡୁଡୁମା, ଖଣ୍ଡାଧାର, ଦେଓମାଳି, ଦାରିଙ୍ଗବାଡ଼ି, ଜିରାଙ୍ଗ, ସପ୍ତଶଯ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ଦିର, ଧର୍ମ ସ୍ଥାନ, ପୌରାଣିକ ଯୁଗର ଚିହ୍ନ ବହନକାରୀ ଅଞ୍ଚଳ ଓ ପୁରୁଣା ରାଜପ୍ରାସାଦ ଆଦି ମିଶିଲେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳୀର ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦ରୁ ଅଧିକ ହେବ। କିନ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ନୈରାଶ୍ୟଜନକ। ଆମ ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ଆମଠୁ ଏଥିରେ ଆଗୁଆ। ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ବିଗତ ଦଶ ବର୍ଷର ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ଓ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡକୁ ଓଡ଼ିଶା ତୁଳନାରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୨୦ ଗୁଣ ଓ ୨ ଗୁଣ ଅଧିକ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆସିଛନ୍ତି। ତାମିଲନାଡୁ, କେରଳ ଓ କର୍ଣ୍ଣାଟକକୁ ଓଡ଼ିଶା ତୁଳନାରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୬୦, ୧୫ ଓ ୧୦ ଗୁଣ ଅଧିକ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆସିଛନ୍ତି।

ଏବେ ହୋଟେଲ ଉଦ୍ୟୋଗ ବିଷୟକୁ ଆସିବା। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏକ ପୁରୁଣା କଥା ମନେ ପଡ଼ିଯାଏ। ୧୯୭୦ ମସିହାର କଥା। ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିଳ୍ପର ଉନ୍ନତି ଓ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ଅନେକ ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଡାକିଥିଲେ। ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସେମାନଙ୍କ ରହଣି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ। ଯେହେତୁ ସେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟରେ ହୋଟେଲର ବିକାଶ ଆଦୌ ହୋଇ ନ ଥିଲା, ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିମାନରେ ଆସି ଦିନରେ ପହଞ୍ଚି ରାତି ସୁଦ୍ଧା ଫେରିଯାଇଥିଲେ। କିଛି ଦିନ ତଳେ ଆୟୋଜିତ ଉତ୍କର୍ଷ ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ମିଳନୀରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପାଖାପାଖି ୧୩ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିବେଶ ଆଣିବାର ଯୋଜନା କରି ୧୪୫ଟି କମ୍ପାନି ସହ ରାଜିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛନ୍ତି, ଯାହାକି ଏକ ଭଲ ଖବର। କିନ୍ତୁ ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ୧୪୫ଟି କମ୍ପାନିର ଉଚ୍ଚ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ରହଣି ସକାଶେ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍ତମ ମାନର ହୋଟେଲ ନାହିଁ। ସୁତରାଂ, ଏବେ 'କୁକୁଡ଼ା ଆଗ ନା ଅଣ୍ଡା ଆଗ' ଭଳି ମୂଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ରୂପେ ଏତିକି କହି ପାରିବା ଯେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଉତ୍ତମ ଗୁଣମାନର ହୋଟେଲ ଓ ରିସର୍ଟ ଖୋଲିଲେ ଏହା ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳକୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକମୁଖୀ କରିବାକୁ ହେଲେ ସେ ସବୁ ସ୍ଥାନର ସୁନ୍ଦରୀକରଣ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ବଜାର ସୃଷ୍ଟି ସହିତ ଯାହା ସର୍ବାଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତାହା ହେଉଛି ହୋଟେଲ ଉଦ୍ୟୋଗର ବିକାଶ ଏବଂ ସେଥିରେ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ। ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥାଏ ଯେ ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ହୋଟେଲମାନ ସବୁ ରାଜ୍ୟରେ ଭଲ ବ୍ୟବସାୟ କରି ପାରୁଥିଲେ ହେଁ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ନୂଆ ହୋଟେଲ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି କାହିଁକି? ତେଣୁ ସରକାରୀ ନୀତି, ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ତାଲିମ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ହେଲା ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୪୦ଟି ହୋଟେଲ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ରହିଛି। ତହିଁରୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନେଇ ବାହାରୁଥିବା ଅଧିକାଂଶ ପିଲା ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବାହାର ରାଜ୍ୟ ତଥା ବିଦେଶକୁ ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି। ଆମ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏ ଦିଗରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ। ୨୦୦ କୋଟିରୁ କମ୍ ପୁଞ୍ଜିରେ ହେଉଥିବା ହୋଟେଲକୁ ମଧ୍ୟ 'ଇନ୍‌ଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର' ବା 'ଭିତ୍ତିଭୂମି'ର ମାନ୍ୟତା ଓ 'ପ୍ରାଇମେରି ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି ଷ୍ଟାଟସ' ଦିଆଯାଉ ଯାହା ଫଳରେ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଡ଼ କରିବା ଓ ଋଣ ପରିଶୋଧ କରିବା ସହଜ ହେବ। ହୋଟେଲ ବ୍ୟବସାୟରେ ଉନ୍ନତି ଆମ ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥନୀତିକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିବ।

(ମତାମତ ଲେଖକଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ)

ମୋ: ୯୧-୯୭୯୧୧୨୧୦୬୮